

ПРИМЕРЕН ТЕСТ

1. Умозаклученията, в които предпоставките са по-общи от извода традиционно се наричат:

- А) дедуктивните умозаклучения   Б) индуктивните умозаклучения
В) традуктивните умозаклучения   Г) нито едно от посочените

2. Кое от изброените понятия не е логическо:

- А) копула   Б) симпатия
В) субект   Г) предикат

3. Методите на научната индукция са създадени от:

- А) Аристотел   Б) Сократ
В) Джон Лок   Г) Джон Стюард Мил

4. Импликацията се състои от компонентите:

- А) субект и предикат   Б) обем и съдържание
В) antecedent и консеквент   Г) предпоставки и извод

5. Според кой логически закон две противоречиви твърдения не могат да бъдат едновременно истинни:

- А) законът за тъждеството
Б) законът за непротиворечието

В) законът за изключеното трето

Г) законът за обратното съотношение между обема и съдържанието на понятията

6. Обем на термина е:

А) представата, която свързваме с него

Б) съвкупността на всички признаци, които го определят

В) съвкупността от всички обекти, които имат дадени признаци

Г) езиковият израз на термина

7. По обем терминът „планета” е:

А) единичен

Б) общ

В) нулев

Г) нито едно от изброените

8. Операцията абстракция е:

А) включване на нови признаци в съдържанието на понятието, в резултат на което намалява обема

Б) изключване на признаци от съдържанието на понятието, в резултат на което обема се увеличава

В) мислено разчленяване на обекта на неговите съставни части

Г) мислено съединяване на съставните части на обекта

9. В коя от изброените тройки понятия се увеличава съдържанието и намалява обема:

А) „котка”, „куче”, „бозайник”

Б) „квадрат”, „правоъгълник”, „четириъгълник”

В) „равнинна фигура”, „триъгълник”, „правоъгълен триъгълник”

Г) „многоъгълник”, „ромб”, „правоъгълник”

10. Кои понятия от изброените двойки се отнасят помежду си като род към вид:

А) „триъгълник“ и „четириъгълник“

Б) „равностранен триъгълник“ и „равноъгълен триъгълник“

В) „четириъгълник“ и „квадрат“

Г) „петоъгълник“ и „ромб“

11. Каква грешка е допусната в определението „Квадратът е правоъгълник”:

А) тясно определение

Б) широко определение

В) порочен кръг

Г) отрицателно определение

12. Кое от следните деления е логически неправилно:

А) По своя биологичен пол хората се подразделят на мъже и жени.

Б) Според ръста си хората са високи и ниски.

В) Според Аристотел по качество категоричните твърдения са утвърдителни и отрицателни.

Г) Хората са пушачи и непушачи.

13. Кой термин е разпределен в твърдението „Квадратът е равнинна фигура“:

- А) предикатният термин
- Б) субектният термин
- В) както предикатният, така и субектният
- Г) нито предикатният, нито субектният

14. Какво е по количество съждението „Нито един човек не живее вечно“:

- А) общо
- Б) частно
- В) единично
- Г) нулево

15. При коя от изброените двойки съждения има логическо противоречие:

- А) „Някои понятия са абстрактни.“ – „Някои понятия не са абстрактни.“
- Б) „Някои хора са чернокоси.“ – „Някои хора не са чернокоси.“
- В) „Всички войни са несправедливи.“ – „Някои войни са несправедливи.“
- Г) „Нито едно тяло не се движи със скорост по-висока от скоростта на светлината.“ – „Някои тела се движат със скорост по-висока от скоростта на светлината.“

16. Ако съждението „Нито един метал не е изолатор“ е истинно, то:

- А) „Някои метали са изолатори“ е истинно.
- Б) „Всички метали са изолатори“ е истинно.
- В) „Някои метали са изолатори“ е неистинно.
- Г) „Някои метали не са изолатори“ е неистинно.

17. Ако е неистинно съждението „Някои птици не летят”, то следва, че съждението „Нито една птица не лети” е:

- A) истинно   Б) неистинно
В) неопределено   Г) не следва нищо с необходимост

18. Умозаклучението „Ако компютърът е в стаята ми, а стаята ми е на Марс, то компютърът ми е на Марс” е:

- A) формално неправилно и съдържателно неистинно
Б) формално правилно, но съдържателно неистинно
В) формално правилно и съдържателно истинно
Г) формално неправилно, но съдържателно истинно

19. Умозаклученията, в които предпоставките са по-частни от извода, традиционно се приемат за:

- A) дедуктивни   Б) индуктивни
В) традуктивни   Г) нито едно от изброените

20. Какво е следното умозаклучение „Наполеон се е родил, или на остров Корсика, или в Сицилия. Той не се е родил в Сицилия. Следователно се е родил на остров Корсика”:

- A) чист условен силוגизъм   Б) проста конструктивна дилема
В) дизюнктивен силוגизъм   Г) прост категоричен силוגизъм

21. Умозаключението „Всички твърдения, които могат да се окажат истинни, са ценни. Всички хипотези са твърдения, които могат да се окажат истинни. Следователно всички хипотези са ценни.“ е:

А) смесено

Б) индуктивно

В) дедуктивно

Г) аналогия

22. От предпоставките „Всички кучета са бозайници.“ и „Нито една котка не е куче.“ следва:

А) „Нито една котка не е бозайник“

Б) „Всички котки са бозайници“

В) „Някои котки не са бозайници“

Г) нищо не следва с необходимост

23. Правилото, което лежи в основата на метода на сходство, е:

А) Всяко предходно явление, при премахването на което изчезва и изучаваното явление, е причина или условие на това явление.

Б) Ако отделим или извадим от явлението тези негови части, причините на които знаем, то причината за остатъка след делението вероятно е сред остатъкът от причини, които знаем.

В) Ако два или повече случаи от наблюдаваното явление имат общо само едно условие или единство от условия, то може да се предположи, че това условие или единство от условия е причина за явлението.

Г) Когато изменението на едно явление се съпътства от точно определени изменения в друго явление, то първото явление е причина или част от причината на второто явление.

24. Категоричното твърдение се състои от компонентите:

А) субект и предикат

Б) конотат и денотат

В) антецедент и консеквент

Г) предпоставки и извод

25. От предпоставките „Ако Бог е всемогъщ, то в света няма да има зло.“ и „Обаче в света злото съществува.“ следва:

А) „Бог не е всемогъщ“

Б) „Бог не е добър“

В) „Бог е всемогъщ“

Г) нищо не следва с необходимост.

26. От предпоставките „Ако логиката не е наука, то тя е изкуство.“ и „Логиката е изкуство.“ следва:

А) „Логиката е наука“

Б) „Логиката не е наука“

В) нищо не следва с необходимост

Г) „Логиката е изкуство“

27. Силогизмът е:

А) вид индуктивно умозаключение

Б) вид традуктивно умозаключение

В) умозаключение по аналогия

Г) вид дедуктивно умозаключение

28. По коя от видовете дилеми е направено следното умозаключение: „Ако вали дъжд, улиците са мокри. Ако вали сняг, улиците са мокри. Навън вали или дъжд или сняг. Следователно, улиците са мокри.“

А) проста конструктивна   Б) сложна конструктивна

Б) проста деструктивна   Г) сложна деструктивна

29. Отрицанието на имплицативното твърдение „Ако взимаш частни уроци, то имаш висока оценка на изпита” е:

А) „Взимаш частни уроци и имаш висока оценка на изпита.”

Б) „Нямаш висока оценка на изпита, а взимаш частни уроци.”

В) „Не взимаш частни уроци и нямаш висока оценка на изпита.”

Г) „Не взимаш частни уроци, но имаш висока оценка на изпита.”

30. В един съдебен процес прокурорът казва „Обвиняемият или лъже, или не знае какво говори.” Защитникът отвръща: „Обвиняемият не лъже”. Какъв извод трябва да направи съдията?

А) „Обвиняемият знае какво говори.”

Б) „Обвиняемият не знае какво говори.”

В) „Обвиняемият едновременно лъже и знае какво говори.”

Г) не може да направи никакъв извод

ОТГОВОРИ: А, Б, Г, В, Б, В, Б, Б, В, В, Б, Б, Б, А, Г, В, Б, Б, Б, В, В, Г, В, А, А, В, Г, А, Б, Б